

A kő meg a kocsisok

Egy éjszakán nagy fekete viharfelhő kerekedett a hegyekben. Villámok hasogatták az eget, zuhogott a záporosó, megáradt csermelyek rohantak lefele a folyóhoz. A lezúduló víz mindent magával sodort, gyökerestül tépte ki a fákat, mély árkokat vájt, köveket görgetett. A keskeny hegyi út fölé meredő fehér gránitsziklából levált egy jókora darab, és lezuhant a mélybe. Éppen az út közepére esett, mélyen besüppedt a felpuhult földbe, és ott maradt. Reggelre kisütött a fényes, nyári nap. Harmatcseppek ragyogtak a vihartépte leveleken, az esőverte hajlékony fűszálak kiegyenesedtek. Az ébredő falu felől kocsi kanyarodott az útra. Két görbe szarvú fekete bivaly húzta a szekeret. A bakon egy parasztember ült, és vidáman fütyörészett. Ő volt a szatócs a faluban, sóért, kátrányért, kocsikenőcsért ment a városba. A két bivaly, ahogy odaért a nagy kőhöz, megtorpant: a kő eltorlaszolta az egész utat. Balról a szakadék mélyén a zavaros vizű folyó zúgott, jobboldalt meredek sziklák szöktek a magasba – a szekér nem tudta a követ kikerülni. A parasztember, ahogy meglátta a lezuhant követ, megvakarta a füle tövét, leszállt a szekérről, odament, belerúgott, azután a hátával feküdt neki a kőnek, de meg sem tudta mozdítani.

– Tyúha, jókora szikla esett ide az éjjel! Nem tehetek mást, várok, míg valami erősebb ember vetődik erre, aki elbír vele.

Azzal leült az út szélére, elővette bicskáját, fogott egy fadarabot, és farigcsálni kezdte. Kisvártatva újabb szekér érkezett, megrakva tűzifával. Piros öves, tagbaszakadt török lépkedett a kocsi mellett. Már messziről kiabált:

– Hej, testvér, miért éppen az út közepén állítottad meg szekeredet? Húzódj félre egy kicsit, hadd kerüljelek ki, sietős dolgom van!

– No, ha sietős, hát csak siess – felelte a szatócs. – De előbb el kell gördítened az a sziklát az útból, addig nem tudsz továbbmenni.

– Miféle sziklát? – kérdezte a török.

– Itt van, ni, a bivalyaim előtt, nézd meg a saját szemeddel!

A török előrement, körüljárta a nagy követ, aztán levette az ujjasát, lökte a követ erről, taszította arról, de ő sem tudta megmozdítani.

– Nincs itt mit tenni – csóválta ő is a fejét. – Meg kell várnunk, míg idevetődik valaki, aki erősebb nálunk, hogy megtisztítsa az utat.

Azzal leült a szatócs mellé, és cigarettára gyújtott. Ne telt bele sok idő, megjelent a konflis. Idős, görnyedt hátú ember volt a kocsisa, vékony nyakú, eres kezű. Szaporán csattogtatta a lovak hátán az ostort. Amikor megtudta, miért vesztegel előtte a két szekér, a konfliskocsis

felkiáltott, fűrgén leugrott a bakról, körültepegte a követ, mint egy kotlóstyúk, de ő sem tudta megmozdítani. Hamar beletörődött, leült a másik kettő mellé, és várt.

Hamarosan érkezett két taliga, csergékkel borítva, megrakva cserépedényekkel. A gazdáik a közeli vásárra iparkodtak, és roppantul bosszantotta őket, hogy nem tudnak továbbmenni. Egyikük nagyon mérges volt, és hogy megbüntesse a hatalmas követ, nagyokat csapkodott rá az ostorral. Jót nevettek rajta a kocsisok. Telt-múlt az idő, dél felé járt. Már egy egész karaván vesztegelt a kő innenső oldalán. Csak úgy nyüzsögtek a türelmetlen utasok a kő körül, egymás után gyürkőztek neki, de egyik sem tudta arrébb mozdítani a gránitsziklát. Egyszer csak egy aprótermetű öregember tűnt fel az úton. A vállán egy bot, azon vitt egy kosár cseresznyét. Amikor a csoportosuláshoz ért, az öregember köszöntötte a kocsisokat, azzal már ment is tovább.

– Jó neked, hogy nincs szekered, könnyen kikerülöd a követ, és eladhatod a cseresznyédet a piacon! – kiáltotta utána irigyen az egyik fazekas.

– Jöhethétek ti is! – felelte az öregember.

– Már hogy mehetnénk?

– Ésszel és szívvel, fiam.

– Nem ész meg szív kell ide, hanem erő – felelte a fazekas. – Mindannyian megpróbáltuk, de senki sem tudja arrébb lódítani ezt a követ.

– Az ám, csak hogy egyenként próbáltátok. Miért nem próbálkoztok együtt? Annyian vagytok, hogy egy regiment kitalne belőletek! Lássatok neki közösen! Ha azt hiszitek, hogy valaki arrébb rakja nektek ezt a követ, hát arra ugyan várhattok!

– Igaza van az öregnek! – kiáltotta a konfliskocsis. – Emberek, testvérek, gyertek, próbáljuk meg együtt elgördíteni a sziklát!

Nekiveselkedtek a kocsisok a nehéz kőnek, a markukba köptek, megasztították az egyik oldalról, és nagy erőlködéssel legördítették a hegyoldalra. A szikla hatalmas dübörgéssel zuhant a szakadékba. Most már szabad volt az út, indulhattak tovább...